
Deník Anny Frankové

STŘEDA 13. LEDNA 1943

Milá Kitty,

dnes jsme všichni zase vyděšení a nedá se pracovat, ani v klidu čekat. Venku je hrozně. Dnem i nocí odvádějí nebohé lidi, kteří si s sebou smějí vzít jen batoh a něco peněz (tenhle majetek jim později také seberou).

Roztrhávají rodiny, ženy od mužů, děti od rodičů. Stává se, že děti, které se vracejí ze školy domů, už své rodiče nenajdou. Ženy, které šly něco nakoupit, po návratu stanou před zapečetěným bytem, z něhož mezitím odvedli rodinu.

V křesťanských kruzích je také velký neklid, protože mladé lidi, jejich syny, deportují do Německa. Každý je plný starostí!

A každou noc letí stovky letadel přes Holandsko, aby německá města zasypaly deštěm pum. Každou hodinu umírají v Rusku a v Africe tisíce lidí! Celá zeměkoule šílí, všude samá zkáza. Situace je pro spojence jistě výhodnější, ale konec je ještě daleko.

Máme to dobré, lepší než miliony lidí. Jsme v klidu a bezpečí a můžeme sprádat poválečné plány a těšit se na nové šaty a knihy, místo abychom mysleli na to, že zbytečně nesmíme vydat ani haléř, protože bude třeba pomáhat jiným lidem, a protože se musí zachránit, co se zachránit dá.

Mnoho dětí pobíhá naboso v dřevácích, v tenkých blůzičkách, bez pláště, bez čepice nebo bez rukavic. Mají prázdný žaludek, žvýkají mrkev, ze studených bytů utíkají na ulici plnou deště a větru, a přijdou do školy, do chladné a nevytopené třídy. Ano, v Holandsku to dospělo tak daleko, že na ulici děti prosí chodce o kousek chleba.

Celé hodiny bych mohla vyprávět o té bídě, kterou přinesla válka, ale tím bych ještě víc zesmutněla. Nezbyvá nám než klidně a odevzdaně čekat na konec této strastiplné doby. Čekají Židé i křesťané, čekají národy a celý svět a... mnoho jich čeká na smrt!

Anne

SOBOTA 30. LEDNA 1943

Milá Kitty,

Jsem vzteky bez sebe, ale nesmím to dát najevo. Chtěla bych dupat, křičet, zatřepat matkou a nevím co ještě za špatná slova, výsměšné pohledy a obviňování, jež se na mě den co den snášejí jako ostré šípy z pevně napjatého luku. Chtěla bych vykřiknout na matku, na Margot, na Dussela, na van Daanovy i na otce: Už mě nechte! Dopřejte mi klid! Copak musím každý večer plakat, až mám mokrý polštář, oči mne pálí a usínám s hlavou těžkou jako cent? Nechte mě! Chtěla bych ze všeho nejraději pryč, pryč od všeho! Ale je to marné. Nemají o mém zoufalství ani zdání! Nevědí nic o ranách, které mi zasazují!

Jejich soucit a ironii teprve nesnáším. Je mi z toho do breku!

Každý mě považuje za přepjatou, sotva otevřu ústa, za směšnou, když jsem tichá, za drzou, když odpovím, za rafinovanou, když mám dobrý nápad, za línou, když jsem unavená, za sobeckou, když si někdy vezmu o lžici víc, za hloupou, zbabělou, vypočítavou atd. atd. Po celý den jenom slyším, že jsem nesnesitelné stvoření, a i když se tomu zasměju a tvářím se, jako bych si z toho nic nedělala, opravdu mi to není jedno.

Chtěla bych milého Pánaboha poprosit, aby mi dal jinou povahu, která by všechny lidi proti mně nepopuzovala. Ale to nejde. Má povaha je daná, nejsem špatná – cítím to. Namáhám se víc, než můžou vůbec tušit, abych všem vyhověla. Směji se s nimi, abych neukázala svůj hluboký vnitřní zármutek. Nejednou jsem matce v hádce řekla, když vůči mně byla nespraved-

livá, přímo do očí: „Je mi jedno, co říkáš. Proč se o mě staráš? Jsem přece beznadějný případ.“

Potom řeknou, že jsem drzá, dva dny si mě nikdo nevšimne a najednou mi zase všechno odpustí a na všechno se zapomeno. Ale já to nedovedu, abych jeden den byla k někomu strašně roztomilá a příští den ho nenáviděla! Raději volím střední cestu, která vůbec není „zlatá“, své myšlenky si nechám pro sebe a s ostatními se pokouším opovrhovat právě tolik, nakolik oni opovrhují mnou. Kdybych to jen dovedla!

Anne

PÁTEK 5. ÚNORA 1943

Milá Kitty,

už jsem ti dlouho nepsala o hádkách, ale ono se celkem nic nezměnilo. Pan Dussel hleděl na tyhle výměny názorů nejdříve nechápavě. Pak si na ně zvykl a nesnaží se už dělat prostředníka.

Margot a Petr nejsou v pravém slova smyslu „mladí“. Oba jsou příliš nudní a hodní. Ovšemže se od nich velmi ráda liším, a proto neustále slyším: „Vezmi si příklad z Margot a Petra, ti to také nedělají!“

To mi připadá hrozné! Musím se ti přiznat, že v žádném případě nechci být jako Margot. Pro můj cit je příliš unylá a bezbarvá, nechává se každým ovlivňovat a vždycky jen ustupuje. Člověk přece musí mít vlastní mínění! Ale tuhle teorii si nechávám pro sebe, jinak by se mi vysmáli.

U stolu často panuje napjatá nálada. Trochu ji zmírňuje přítomnost hostů, lidí z kanceláře, kteří s námi v poledne snědí talíř polévky.

Pan van Daan dnes v poledne zjistil, že Margot velmi málo jí. „Jistě kvůli štíhlé linii,“ dokončil svou řeč kousavě. Matka, která se Margot vždycky zastává, hlasitě řekla: „Nemohu vaše hloupé povídání už poslouchat!“ Paní van Daanová zrudla jako rak a on jen rozpačitě koukal před sebe.

Často se vespolek zasmějeme. Paní van Daanová nedávno vypravovala všelicos veselého o svých flirtech a prý si dobře rozuměla se svým otcem.

„Když je nějaký pán trochu dotěrnější, tak můj otec říkal, že mu musím říct: ‚Pane, jsem dáma!‘ Pak bude vědět, jak je na tom.“

Smáli jsme se tomu jako výbornému vtípu. S Petrem, který je velmi tichý, bývá někdy přece jen báječná legrace. Miluje cizí slova, jejichž význam většinou nezná, a z toho často vzejde pěkný nesmysl. Jednou, když byla v soukromé kanceláři návštěva, jsme nesměli na toaletu. Petr opravdu potřeboval, tak tam šel, ale nespláchl. Chtěl nás varovat, tak na dveře připevnil lístek se slovy: „S’il vous plaît, plyn!“ Samozřejmě myslel „Pozor, plyn!“, ale domníval se, že „S’il vous plaît“ zní lépe. Neměl zřejmě ani zdání, že to znamená „prosím“.

Anne

SOBOTA 27. ÚNORA 1943

Milá Kitty,

denně čekáme invazi. Churchill měl zápal plic, ale už mu je lépe. Gándhí, indický bojovník za svobodu, zahájil nevím už po kolikáté hladovku.

Paní van Daanová tvrdí, že je fatalistka. Ale kdo se nejvíc bojí, když se střílí? Petronella van Daanová!

Henk přinesl pastýřský list biskupů, který byl předčítán ve všech kostelech. Je báječný a nabádá lidi: „Nizozemci, povstaňte! Každý musí svými zbraněmi bojovat za svobodu národa, vlasti a náboženství! Neotálejte, dávejte, pomáhejte!“ Tak kážou. Pomůže to? Naším souvěrcům jistě ne.

Představ si, co se zase děje! Majitel této budovy prodal dům, aniž to Koo-phuisovi nebo Kralerovi oznámil. Jednoho rána přišel neočekávaně nový majitel s architektem, aby se na dům podívali. Díkybohu, že tu byl pan Koophuis, který jim ukázal všechno kromě zadního domu. Zdánlivě si zapomněl klíče od spojovacích dveří. Páni se dál už neptali. Doufejme, že nepřijdou znova, aby si přece jen ještě prohlédli zadní trakt. To by pro nás bylo velmi zlé.

Otec nám daroval kartotéku s novými lístky. Máme tedy s Margot kartotéku knih. Zapisujeme totiž všechny knihy, které jsme přečetly; nejen autora a titul, ale i své poznámky. Udělala jsem si zvláštní sešit na cizí slova a citáty.

Poslední dobou si s matkou rozumím mnohem lépe. Ale opravdu důvěrně k sobě nikdy nebudeme. Margot je daleko uštěpačnější než dříve a otec se o něco hodně zajímá. Je a zůstane však nejlepším člověkem!

Nové rozdělování másla a margarínu u stolu! Dostáváme každý svůj denní příděl na talíř. Zdá se mi, že se při tom nepostupuje poctivě, když to dělají van Daanovi, ale naši rodiče mají už těch věčných hádek dost, a proto nic neříkají. Škoda!

Podle mého názoru by se mělo takovým lidem splácet stejnou mincí!

Anne

STŘEDA 10. BŘEZNA 1943

Milá Kitty,

včera večer nám vypadly pojistky a kromě toho neustále hřměla protiletcká dělostřelba. Ještě jsem se nezbavila strachu před střílením a letci, téměř každý večer prchám k otci do postele. Je to dětinské, ale měla bys jednou něco takového zažít! Při tom rachotu nerozumíš vlastnímu slovu. Fatalistka paní van Daanová div neplakala a docela sklesle říkala: „Ach, to je hrozné, když se tak střílí!“ Neznamená to jinými slovy: „Mám takový strach!“? Ve dne se mi to nezdá tak strašné jako za tmy. Křičela jsem jako v horečce a prosila otce, aby zapálil svíčku. Ale byl neúprosný, světlo nebylo. Náhle začali střílet z kulometů, bylo to mnohem horší než dunění děl. Matka vyskočila z postele a k Pimově velké zlosti zapálila svíčku. Na jeho výtky rezolutně odpověděla: „Anne přece není starý voják jako ty!“ A basta!

Vypravovala jsem ti už o různých „stavech“ paní van Daanové? Je třeba, abys věděla o všem, co se děje v zadním domě. Jednoho dne slyšela zloděje, těžké kroky v podkroví, a dostala takový strach, že vzbudila svého muže.

V té chvíli hluk ustal, takže pan van Daan mohl slyšet už jen hlasitý tlukot srdce své ženy.

„Ach Putti (to je něžná přezdívka pana van Daana), jistě nám ukradli maso a luštěniny. A Petr? Je tu ještě?“

„Petra jistě neukradli. Neměj strach! A nech mě spát.“

Ale na spánek nebylo ani pomyslení, protože strachem už nemohla usnout.

Za několik dnů se celá rodina v noci zase vzbudila strašlivým hlukem. Petr šel s kapesní svítilnou na půdu, rozsvítil a hrr, rozběhlo se celé hejno krys. Teď, když jsme znali zloděje, nechali jsme Muši přes noc na půdě a nezvaní hosté se už neukázali, aspoň ne v noci.

Před několika dny šel Petr večer na půdu pro nějaké noviny (bylo půl osmé a ještě dost světlo). Při sestupování ze schodů je potřeba přidržet se kraje otvoru. Petr, aniž se podíval, položil ruku na železo a... málem bolestí a leknutím spadl pozpátku ze schodů. Krysa ho kousla do ruky. Pyžamo měl zakrvácené a bílý jako stěna přišel s chvějícími se koleny dolů. Není divu, neočekávaně pohladit krysu je hrozné, a k tomu ještě takové kousnutí... To je strašné!

Anne